

Bruxelles, 17. prosinca 2020.
(OR. en)

14169/20

ENV 822
CLIMA 358
TELECOM 274
DIGIT 156
ENER 504
COMPET 650
RECH 535
MI 589

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	17. prosinca 2020.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	13957/20
Predmet:	Digitalizacija za dobrobit okoliša – zaključci Vijeća –

Za delegacije se u Prilogu nalaze zaključci Vijeća o navedenom predmetu kako ih je Vijeće odobrilo na 3782. sastanku održanom 17. prosinca 2020.

Digitalizacija za dobrobit okoliša

– Zaključci Vijeća –

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA:

- Zaključke Europskog vijeća od 21. srpnja o višegodišnjem financijskom okviru (VFO) i Instrumentu Europske unije za oporavak „Next Generation EU” (NGEU)¹
- Zaključke Europskog vijeća od 2. listopada 2020. o digitalnoj transformaciji²

Komunikacije Komisije o

- europskom zelenom planu³
- Oblikovanju digitalne budućnosti Europe⁴
- Europskoj strategiji za podatke⁵ i
- Bijeloj knjizi o umjetnoj inteligenciji: Europski pristup izvrsnosti i povjerenju⁶
- Novom Akcijskom planu za kružno gospodarstvo: za čišću i konkurentniju Europu⁷
- Ciljevima Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote⁸
- Strategiji „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav⁹
- komunikaciji Komisije „Sigurno uvođenje 5G mreža u EU-u – Provedba paketa instrumenata EU-a”¹⁰
- Novoj industrijskoj strategiji za Europu¹¹

¹ Dokument EUCO 10/20.

² Dokument EUCO 13/20.

³ 15051/19 + ADD 1 - COM(2019) 640 final + Prilog.

⁴ 6237/20 – COM(2020) 67 final.

⁵ 6250/20 – COM(2020) 66 final.

⁶ 6266/20 – COM(2020) 65 final.

⁷ 6766/20 + ADD 1 – COM(2020) 98 final.

⁸ 8219/20 + ADD 1 - COM(2020) 380 final + Prilog.

⁹ 8280/20 + ADD 1 – COM(2020) 381 final.

¹⁰ 5664/20 – COM(2020) 50 final.

¹¹ 6782/20 – COM(2020) 102 final.

- Strategiji za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu¹²
- Energiji za klimatski neutralno gospodarstvo: strategija EU-a za integraciju energetskeg sustava¹³
- Strategiji održivosti u području kemikalija – ususret okolišu bez toksičnih tvari¹⁴

Prijedloge Komisije za:

- odluku Europskog parlamenta i Vijeća o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030.¹⁵
- Uredba o europskom upravljanju podacima (Akt o upravljanju podacima)¹⁶
- Uredba o baterijama i otpadnim baterijama¹⁷

sljedeće zaključke Vijeća:

- Oblikovanje digitalne budućnosti Europe¹⁸
- Više kružnosti – prijelaz na održivo društvo¹⁹
- Budućnost visokodigitalizirane Europe nakon 2020.: „Poticanje digitalne i gospodarske konkurentnosti u cijeloj Uniji i digitalna kohezija”²⁰
- Izgradnja održive Europe do 2030. – dosadašnji napredak i sljedeći koraci²¹
- Bioraznolikost – potreba za hitnim djelovanjem²²
- Osigurati da oporavak bude kružan i zelen²³

¹² 6783/20 – COM(2020) 103 final.

¹³ 9389/20 – COM(2020) 299 final.

¹⁴ 11976/20 – COM(2020) 667 final.

¹⁵ 11987/20 – COM(2020) 652 final.

¹⁶ 13351/20 – COM(2020) 767 final.

¹⁷ 13944/20 + ADD 1 - COM(2020) 798 final + prilozi.

¹⁸ 8711/20.

¹⁹ 12791/19.

²⁰ 10102/19.

²¹ 14835/19.

²² 12210/20.

²³ 14167/20.

NAGLAŠAVAJUĆI važnost Instrumenta Europske unije za oporavak Next Generation EU (NGEU), višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) i nacionalnih paketa reformi i ulaganja za čvrsto usmjerenje Unije na putu održivog i otpornog oporavka uz istodobno podupiranje njezinih zelenih i digitalnih prioriteta; PONOVRNO ISTIČUĆI da bi Mehanizam za oporavak i otpornost (RRF) trebao učinkovito doprinijeti zelenoj tranziciji i digitalnoj transformaciji; POZDRAVLJAJUĆI zaključke Europskog vijeća od 2. listopada 2020. u kojima se navodi da će najmanje 20 % sredstava u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost biti dostupno za digitalnu tranziciju, među ostalim s ciljem oslobađanja punog potencijala digitalnih tehnologija za postizanje ambicioznih ciljeva u području okoliša i klime;

PODUPIRUĆI Komisijino utvrđivanje „dvostrukog izazova” zelene tranzicije i digitalne transformacije; NAGLAŠAVAJUĆI da je za pronalaženje rješenja za taj dvostruki izazov potrebna usklađenost politika i bliska suradnja različitih područja politika; ISTIČUĆI potencijal dvostruke tranzicije za stvaranje novih zelenih i digitalnih radnih mjesta potrebnih za gospodarski oporavak nakon pandemije bolesti COVID-19; NAGLAŠAVAJUĆI da će digitalna komponenta biti ključna za ostvarenje ciljeva europskog zelenog plana i ciljeva održivog razvoja kako su utvrđeni u digitalnoj strategiji EU-a „Oblikovanje digitalne budućnosti Europe”; PODSJEĆAJUĆI na važnost ubrzavanja provedbe Programa održivog razvoja do 2030. i ciljeva održivog razvoja, među ostalim kao sredstva za osiguravanje usklađenosti politika, u rješavanju dvostrukog izazova na cjelovit i sustavan način;

ISTIČUĆI da su potrebne ciljane inicijative kako bi se riješilo pitanje međudjelovanja europske digitalne strategije i ciljeva europskog zelenog plana te na taj način iskoristile mogućnosti digitalizacije za zaštitu okoliša, klimatsku politiku i očuvanje prirode te kako bi se ograničili nepovoljni učinci digitalnih tehnologija i infrastruktura na okoliš;

POTIČUĆI Komisiju i države članice da prodube razumijevanje potencijalnog doprinosa digitalnih tehnologija održivosti i da analiziraju kako bi se taj potencijal mogao maksimalno povećati politikama, među ostalim mjerama predviđanja;

POTVRĐUJUĆI da digitalne aplikacije i tehnologije mogu biti snažni alati za unapređenje zaštite okoliša, očuvanja prirode i bioraznolikosti, kružnosti i djelovanja u području klime; ISTIČUĆI da se digitalizacijom također može povećati blagostanje i konkurentnost, potaknuti socijalna pravda i poboljšati mogućnosti za sudjelovanje; Međutim, PREPOZNAJUĆI moguće povratne učinke digitalizacije i NAGLAŠAVAJUĆI da obrada podataka, kao i digitalna infrastruktura i uređaji sve više troše vrijedne sirovine i energiju duž globalnih lanaca vrijednosti i opskrbe tijekom osmišljavanja, razvoja, proizvodnje i uporabe te da stoga mogu doprinijeti emisijama stakleničkih plinova, onečišćenju, degradaciji prirode, gubitku bioraznolikosti i stvaranju otpada te stoga ISTIČUĆI da je potreban poticajan politički okvir kako bi se omogućilo iskorištavanje pozitivnih učinaka digitalizacije uz istodobno ograničavanje njezinih ekoloških nedostataka;

NAGLAŠAVAJUĆI da je brzo uvođenje visokokvalitetnih digitalnih infrastruktura, uključujući mrežu 5G i buduće širokopojasne mreže, preduvjet za dugoročnu konkurentnost i održivost EU-a; U tom pogledu ISTIČUĆI digitalne potrebe ruralnih, planinskih, udaljenih i manje naseljenih područja i otoka;

PREPOZNAJUĆI potrebu za poticanjem pravedne i uključive digitalne transformacije kojom se nikoga neće zapostaviti, socijalnu koheziju i konkurentnost te važnost ulaganja u digitalne kapacitete građana kako bi se spriječio rizik od digitalnog jaza [te stoga POZDRAVLJAJUĆI zajedničku Berlinsku deklaraciju država članica iz prosinca 2020. o digitalnoj transformaciji utemeljenoj na vrijednostima];

PREPOZNAJUĆI važnost uzimanja u obzir međunarodne dimenzije digitalne politike, uključujući bojazni i interese zemalja u usponu i zemalja u razvoju, putem suradnje s multilateralnim institucijama;

ISTIČUĆI da su pouzdani, dostupni, usporedivi, povezani, visokokvalitetni i ažurirani podaci povezani s okolišnim politikama EU-a potrebni za stvarnu politiku EU-a u području okoliša utemeljenu na činjenicama i rješenja za zaštitu okoliša koja se temelje na podacima, obrazovanje za održivi razvoj i istraživanje u području okoliša i klime, kao i za provedbu zakonodavstva EU-a o okolišu koja je pristupačna korisnicima i učinkovito praćenje njezina napretka i rezultata;

PREPOZNAJUĆI da su za upotrebu i prihvaćanje digitalnih tehnologija za održivost potrebne digitalne vještine i pismenost te kultura inovacija; NAGLAŠAVAJUĆI potrebu za jačanjem i boljim povezivanjem politike EU-a u području istraživanja i inovacija s okolišnom, gospodarskom i socijalnom održivošću i digitalizacijom kako bi se rezultati istraživanja dosljedno uključivali u praktične inovacijske procese i sustave te kako bi se relevantni programi potpore usmjeravali u tu svrhu;

Europski podatkovni prostor za europski zeleni plan

1. ISTIČE da prikupljanje, olakšavanje pristupa podacima te obrada, upotreba, razmjena i analiza podataka čine osnovu za potporu donošenja politika utemeljenih na dokazima u području znanja, istraživanja i inovacija te provedbu mjera kojima se doprinosi postizanju ciljeva europskog zelenog plana te oporavku Europe i dugoročnoj konkurentnosti; PODUPIRE uspostavu europskih podatkovnih prostora u strateškim područjima kako je predstavljeno u Europskoj podatkovnoj strategiji, kao i zajedničkih pravila za minimalan sadržaj, formate, kvalitetu i postupke za pristup podacima i njihovu razmjenu; Posebno PODUPIRE uspostavu podatkovnog prostora europskog zelenog plana koji bi uključivao javne i privatne aktere, kako bi se olakšala razmjena svih vrsta relevantnih podataka, uključujući podatke programa Copernicus, visokovrijedne javne skupove podataka i podatke privatnog sektora o relevantnim sektorima;
2. NAGLAŠAVA da su održiva europska infrastruktura u oblaku visokih performansi i s njom povezane usluge ključne za jačanje digitalne suverenosti i konkurentnosti EU-a te preduvjet za ostvarivanje potpune koristi od podatkovnog gospodarstva; POZDRAVLJA Zajedničku deklaraciju država članica o izgradnji nove generacije oblaka za poslovni i javni sektor u Europskoj uniji; Ponovno POTVRĐUJE da bi ta infrastruktura trebala težiti najvišim standardima u pogledu kibersigurnosti, zaštite podataka, energetske učinkovitosti, interoperabilnosti i transparentnosti koji doprinose održivosti te POZIVA relevantne aktere da također uzmu u obzir učinkovitost resursa i materijala;

3. POZIVA Komisiju da zajedno s državama članicama i drugim relevantnim dionicima ispita u kojoj su mjeri podaci poduzeća, istraživanja, uprava, potrošača i građana povezani s okolišem dostupni i mogu li ih javna tijela upotrijebiti za razvoj i provedbu politike zaštite okoliša; ISTIČE da je potrebno zajamčiti prvenstvo javnog interesa, uključujući visoku razinu zaštite okoliša, uz istodobnu zaštitu poslovnih tajni te jamčenje privatnosti, zaštite podataka i prava intelektualnog vlasništva u skladu s obvezama EU-a i država članica o razmjeni regulatornih podataka i pravilima o zaštiti podataka;
4. ISTIČE potencijal europskog programa za promatranje Zemlje Copernicus i podataka dobivenih daljinskim istraživanjem kao instrumenata za provedbu europskog zelenog plana, praćenje okolišnih pokazatelja i jačanje usklađenosti s politikama zaštite okoliša te stoga POTIČE Komisiju da dodatno razvija sadržaj, upravljanje i funkcije projekta "Destinacija Zemlja" (digitalni blizanac Zemlje) kako bi se na planetu bolje vizualizirao, promatrao i predvidio razvoj događaja te kako bi se njime bolje upravljalo;
5. NAGLAŠAVA važnost jačanja Europske agencije za okoliš (EEA) kao jednog od ključnih pružatelja pravodobnih, ciljanih, relevantnih, pouzdanih i usporedivih informacija o okolišu, uz korištenje, među ostalim, podacima koje države članice stavljaju na raspolaganje oblikovateljima politika i javnosti u okviru direktive INSPIRE, uzimajući u obzir dosljednost podataka i sinergije s informacijama koje pružaju Europski statistički sustav i druga nadležna tijela u najvećoj mogućoj mjeri;

6. Prepozna je potrebu za optimizacijom i standardizacijom pristupa, upotrebe i obrade podataka povezanih s politikama zaštite okoliša u skladu s Direktivom o otvorenim podacima i direktivom INSPIRE²⁴ te pravima intelektualnog vlasništva; POTIČE Komisiju da zajedno s državama članicama i dionicima dodatno razvije zahtjeve za interoperabilne i strojno čitljive formate podataka i usluga, sučelja za programiranje aplikacija i masovno preuzimanje preko granica sektora i administrativnih razina kako bi se iskoristio inovacijski potencijal; NAGLAŠAVA važnost olakšavanja razmjene podataka unutar država članica i među njima te interoperabilnosti podataka unutar podatkovnih prostora i među njima u različitim sektorima, kako je utvrđeno u Europskom okviru za interoperabilnost; NAGLAŠAVA da su potrebni veća usredotočenost na relevantnost podataka i promicanje primjene građanskih znanosti i naprednih digitalnih tehnologija, kao što su senzori ili umjetna inteligencija;
7. POTIČE države članice da iskoriste postojeće europske programe za izradu primjernih aplikacija i usluga koje se mogu jednostavno umnožavati za prikupljanje, obradu i analizu relevantnih podataka kako bi se poduprlo poštovanje europskih odredbi o okolišu i provedba zakonodavstva EU-a o okolišu, također imajući u vidu prioritete europskoga zelenog plana;
8. PREPOZNAJE potrebu za usklađivanjem uvjeta pristupa podacima o okolišu i njihove ponovne uporabe uz istodobno poštovanje standarda EU-a za zaštitu podataka i prava intelektualnog vlasništva kako bi se riješila pitanja različitih modela licenciranja, pravne nesigurnosti i dodatnih napora za korisnike;

²⁴ Direktiva (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora, SL L 172, 26.6.2019., str. 56. i Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE), SL L 108, 25.4.2007., str. 1.

9. POTIČE Komisiju i države članice da podrže Program Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP) u razvoju globalne strategije za podatke o okolišu i uspostavi „Svjetske situacijske sobe za okoliš” te da podrže zemlje u usponu i zemlje u razvoju u uspostavi infrastrukture za registraciju podataka povezanih s okolišem te da te zemlje uključe u navedene napore za prikupljanje, analizu i razmjenu podataka povezanih s okolišem te pristup tim podacima;

Iskorištavanje digitalnih rješenja za poboljšanje zaštite okoliša, djelovanja u području klime, očuvanja prirode i kružnosti

10. UVIĐA da je digitalizacija izvrstan pokretač za ubrzavanje prijelaza na klimatski neutralno, kružno i otpornije gospodarstvo; POTIČE Komisiju, države članice i dionike da dodatno istraže i iskoriste golem potencijal digitalizacije kako bi se EU-u pomoglo da ostvari ciljeve europskog zelenog plana i tranzicije prema klimatskoj neutralnosti do 2050.; UVIĐA da se digitalizacijom može olakšati smanjenje emisija stakleničkih plinova u različitim sektorima i poboljšati prilagodba klimatskim promjenama, među ostalim jačanjem sposobnosti EU-a za predviđanje katastrofa povezanih s klimatskim promjenama i upravljanje njima;
11. POZIVA Komisiju da započne suradnju s relevantnim dionicima s ciljem razvijanja dosljednih i transparentnih metodologija za procjenu i praćenje s ciljem procjene i maksimiranja doprinosa informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) zelenoj tranziciji; TRAŽI od Komisije i relevantnih dionika da izrade smjernice i preporuke za različite sektore kako bi se omogućila klimatski i ekološki prihvatljiva upotreba digitalnih rješenja uz istodobno povećanje učinkovitosti resursa, materijala i energije te izbjegavanje povratnih učinaka;

12. POTVRĐUJE da učinkovito uvođenje digitalnih tehnologija može pomoći u razdvajanju rasta od upotrebe resursa i negativnih utjecaja na okoliš; U tom pogledu ISTIČE potencijal digitalnih i podatkovnih tehnologija za povećanje kružnosti boljim oblikovanjem proizvoda i procesa, koordinacijom lanaca vrijednosti, smanjenim transakcijskim troškovima, boljom povratnom logistikom, posredovanjem, sustavima dijeljenja i suradnje, boljim informacijama o proizvodima za proizvođače, potrošače, servisere i subjekte koji se bave reciklažom te boljim gospodarenjem otpadom; PREPOZNAJE da IKT također može omogućiti kružnije poslovne modele kojima se olakšava optimalna uporaba imovine, servitizacija, virtualizacija i dematerijalizacija, funkcioniranje platformi za praćenje, dijeljenje i ponovnu uporabu proizvoda i materijala te koji omogućuju učinkovitije rukovanje materijalima i smanjenje otpada;
13. PRIZNAJE potencijal digitalnih rješenja za praćenje, nadzor i analizu zaliha i tokova resursa, uključujući sekundarne sirovine te poboljšanje njihove raspodjele i optimalne upotrebe, i za stvaranje transparentnosti u globalnim lancima opskrbe i vrijednosti za sve dionike, kao sredstva za doprinos očuvanju i održivoj uporabi prirodnih resursa i bioraznolikosti te za promicanje odgovornih potrošačkih odluka u kružnom gospodarstvu;
14. POZIVA na inicijative EU-a za poboljšanje dostupnosti i protoka informacija duž globalnih lanaca opskrbe i vrijednosti te za jačanje kružnog gospodarstva s ekološki pouzdanim, zatvorenim, čistim, netoksičnim i sigurnim ciklusima materijala kako bi se olakšala suradnja i dogovor među sudionicima na tržištu o tome koje bi informacije trebale biti dostupne, istodobno osiguravajući jasne kriterije za upotrebu i zaštitu takvih informacija u skladu s pravnim okvirima EU-a; POTIČE Komisiju da izradi regulatorne zahtjeve za informacije o proizvodima i da sazove dionike da izrade uzajamno dogovorene protokole, taksonomije i klasifikacije kako bi se olakšala razmjena informacija duž lanaca vrijednosti; stoga POZDRAVLJA najavu zajedničkog europskog podatkovnog prostora za pametne kružne aplikacije kojim će se osigurati struktura i sustav upravljanja za pokretanje aplikacija i usluga kao što su putovnice za proizvode, mapiranje resursa i informiranje potrošača te POZIVA države članice, relevantne gospodarske aktere i druge pouzdane treće strane da daju svoj doprinos;

15. POTIČE Komisiju da u kontekstu okvira politike za održive proizvode iznese prijedlog o digitalnoj putovnici za proizvode koja omogućuje praćenje te kojom se osigurava pristup informacijama o proizvodima i njihovim sastavnim dijelovima u vezi s podrijetlom i sastavom, uključujući zabrinjavajuće tvari, mogućnosti njihove ponovne uporabe, popravka, rastavljanja i recikliranja te postupanje na kraju životnog vijeka, kao i njihov otisak na okoliš i učinkovitost, kako bi se olakšala održiva proizvodnja i potrošnja; TRAŽI od Komisije da se koristi postojećim skupovima podataka kao početnom točkom; POZIVA Komisiju da pokrene pilot-projekte, u koje bi bili uključeni relevantni dionici, za razvoj digitalnih putovnica za proizvode za ključne vrijednosne lance proizvoda u okviru akcijskog plana za kružno gospodarstvo, počevši s baterijama za električna vozila 2021.;
16. PREPOZNAJE potencijal digitalnih rješenja za postizanje ambicioznih ciljeva Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030.; IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO što je Komisija u listopadu 2020. pokrenula Europski centar znanja o bioraznolikosti; POTIČE Komisiju da poboljša prikupljanje, praćenje i razmjenu podataka o okolišu i podataka iz drugih relevantnih sektora; POZIVA Komisiju da promiče optimizaciju upravljanja podacima i odgovornu primjenu digitalnih tehnologija kao što su umjetna inteligencija, daljinsko istraživanje, analiza velikih količina podataka i robotika, kako bi se poboljšalo znanje EU-a i njegovih država članica o vrstama i njihovim staništima, postalo pionirima u praćenju, očuvanju, obnovi i održivoj upotrebi bioraznolikosti te kako bi se na taj način pomoglo u borbi protiv njezina opadanja; POZIVA Komisiju da izradi alate za procjenu bioraznolikosti na temelju pouzdanih podataka i digitalnih tehnologija kako bi se bolje proveo i pratio okvir za bioraznolikost nakon 2020. iz Konvencije o bioraznolikosti;

17. POTIČE Komisiju da olakša razmjenu znanja i suradnju u primjeni digitalnih tehnologija i inovativnih metoda za praćenje bioraznolikosti, ekosustava te opće praćenje okoliša i izvješćivanje o njemu, putem namjenskog tehničkog foruma između država članica i Komisije te je SVJESNO moguće potrebe za prilagodbom pravnih zahtjeva za praćenje i izvješćivanje kako bi se prihvatile nove tehnologije i PROMIČE razvoj, održavanje, nadogradnju i upotrebu elektroničkih informacijskih alata i digitalnih informacijskih sustava o okolišu za aktivno širenje informacija o okolišu na europskoj i nacionalnoj razini kako bi se dobile prave informacije u pravom trenutku i u pravom obliku te smanjilo administrativno opterećenje;
18. POTIČE Komisiju na izradu ambicioznog političkog programa za upotrebu digitalnih rješenja za postizanje cilja nulte stope onečišćenja i promicanje prikupljanja, analize, upravljanja i priopćavanja podataka o svim vrstama onečišćenja; NAGLAŠAVA važnost pružanja potpore i suradnje regionalnim i lokalnim tijelima i drugim dionicima kako bi se podržale lokalne strategije za zelenu i digitalnu transformaciju;

Ulaganja u digitalna rješenja za održivu preobrazbu gospodarstva i društva

19. NAGLAŠAVA da bi EU i njegove države članice trebali iskoristiti i potencijalno povećati svoje kapacitete za uvođenje odgovarajućeg financiranja za ključne razvojne tehnologije (uključujući potreban razvoj hardvera i sigurnu podatkovnu infrastrukturu), kao što su, među ostalim umjetna inteligencija, lanac blokova, internet stvari i računalstvo visokih performansi kako bi se doprinijelo postizanju okolišnih i klimatskih ciljeva, uključivom, socijalno pravednom i održivom gospodarskom rastu te povećanju konkurentnosti i blagostanja;

20. PONOVRNO ISTIČE da bi se VFO i Europski instrument za oporavak, uključujući Mehanizam za oporavak i otpornost, te nacionalni planovi za oporavak i otpornost trebali upotrebljavati za poticanje javnih i privatnih ulaganja; NAGLAŠAVA da je u programima financiranja EU-a potrebno usredotočiti se na sinergiju između digitalizacije i održivosti te u planovima za oporavak i otpornost na sinergijske inicijative usmjerene na digitalnu i zelenu tranziciju; POZIVA Komisiju i države članice da osiguraju bolju usklađenost financiranja digitalizacije i održivosti kako bi se potakla održiva digitalna rješenja i iskoristila financijska sredstva EU-a, država članica i privatnog sektora kako bi novoosnovana poduzeća te mala i srednja poduzeća usmjerena na uvođenje prijelomnih digitalnih tehnologija za čista tehnološka rješenja u početnoj fazi i u fazi širenja imala veći pristup financiranju vlasničkim kapitalom;
21. POTIČE države članice da mobiliziraju javna i privatna ulaganja, među ostalim putem planova za oporavak i otpornost, u digitalne tehnologije kojima se doprinosi postizanju okolišnih ciljeva, kao i u ekološki prihvatljivu informacijsku i komunikacijsku tehnologiju, te da jačaju svijest o održivim ulaganjima u gospodarstvu, osobito u financijskom sektoru, posebno brzim dovršenjem i prikladnom upotrebom taksonomije za održivo financiranje kao reference;
22. PREPOZNAJE potrebu za sustavnom i dugoročnom potporom održivim inovacijama; NAPOMINJE da ambiciozna okolišna i klimatska politika zahtijeva stalan doprinos istraživanja koji se temelji na čvrstim istraživačkim i inovacijskim strukturama; NAGLAŠAVA da se digitalni inovativni kapaciteti u interakciji zaštite okoliša i djelovanja u području klime moraju ojačati ciljanim instrumentima potpore i poticaja; POTIČE države članice da razmjenjuju iskustva i stečena znanja o razvoju i prihvaćanju inovativnih rješenja i tehnologija te POZIVA Komisiju da olakša takvu razmjenu;

Ekološki prihvatljivija informacijska i komunikacijska tehnologija

23. PREPOZNAJE hitnu potrebu za proširenjem digitalne infrastrukture i istodobno NAGLAŠAVA potrebu da se osigura okolišno pouzdan koncept i uvođenje digitalnih tehnologija uz poboljšanu učinkovitost energije, resursa i materijala te povećanu uporabu sekundarnih sirovina; PRIMJEĆUJE nedostatak sveobuhvatnih informacija o neto učinku digitalizacije na okoliš; stoga POZIVA Komisiju da ispita ukupnu potrošnju energije, resursa i vode, emisije stakleničkih plinova, emisije u okolišne medije, degradaciju prirode i stvaranje otpada u različitim područjima IKT-a; nadalje POZIVA Komisiju da odmah počne raditi na izradi dosljednih pokazatelja i standarda kako bi se učinkovito usmjerilo djelovanje na smanjenje negativnih učinaka digitalizacije na okoliš i da bi se dugoročno takvi standardi dogovorili u cijelom svijetu kako bi se olakšao pristup na temelju dokaza i podataka te pratili i analizirali ti učinci;
24. PRIZNAJE da okolišno pouzdan koncept, proizvodnja i upotreba europske informacijske i komunikacijske tehnologije mogu pomoći u iskorištavanju tržišnih prilika i povećati konkurentnost europskog sektora IKT-a te omogućiti pozitivne okolišne doprinose digitalnih rješenja (npr. dematerijalizacija, povećanje učinkovitosti);
25. POZDRAVLJA cilj Komisije da se do 2030. uspostave klimatski neutralni podatkovni centri s visokom učinkovitošću resursa, energije i materijala te stoga POZIVA Komisiju da bez odgode predloži regulatorne ili neregulatorne mjere, u skladu s rezultatima detaljne procjene učinka, te da provede upravljačke i tržišne instrumente za potporu standardiziranoj dokumentaciji, transparentnosti i smanjenju ekološkog otiska podatkovnih centara i komunikacijskih mreža. Te mjere i instrumenti također bi trebali doprinijeti izgradnji kružnijeg energetskog sustava kako je utvrđeno u strategiji EU-a za integraciju energetskih sustava; POTIČE države članice da u svojim nacionalnim akcijskim planovima za javnu nabavu primjenjuju nove kriterije Komisije za zelenu javnu nabavu za podatkovne centre i usluge računalstva u oblaku;

26. NAGLAŠAVA da je potrebno definirati standarde i uspostaviti poticaje za osmišljavanje, razvoj i rad trajnih, klimatski kompatibilnih informacijskih i komunikacijskih tehnologija i usluga s učinkovitošću resursa, energije i materijala, kako u Europi tako i na globalnoj razini; POTVRĐUJE da su zemlje u usponu i zemlje u razvoju posebno pogođene iskorištavanjem sirovina te proizvodnjom, upotrebom i odlaganjem proizvoda IKT-a; POTIČE Komisiju da ispita načine za pružanje veće transparentnosti u pogledu ugljičnog, energetske i ekološke otiske te otiske resursa i materijala proizvoda i usluga IKT-a kako bi potrošači pri odabiru bili informirani; PODRŽAVA prijedlog Komisije da se predstavi inicijativa za kružni pristup elektroničkim uređajima najavljena u akcijskom planu za kružno gospodarstvo;
27. POTIČE Komisiju da utvrdi ili prilagodi postojeće zahtjeve za ekološki dizajn energetske učinkovitih sustava IKT-a, električnih i elektroničkih uređaja kako bi se povećala ponovna uporabljivost, trajnost, mogućnost popravka i recikliranja, poboljšala jednostavnost ažuriranja, olakšalo vađenje i ponovna uporaba ključnih materijala iz elektroničkog otpada te ograničile opasne tvari; POTIČE Komisiju da istraži instrumente za promicanje takvih standarda i na međunarodnoj razini; POTIČE Komisiju na rasprave o uštedama sirovina upotrebom recikliranog materijala u proizvodima IKT-a; POZIVA Komisiju da do 2021. iznese prijedlog za poboljšanje mogućnosti popravka proizvoda IKT-a, uključujući ažuriranja softvera, kako je predviđeno u akcijskom planu za kružno gospodarstvo; PRIZNAJE da će prijelaz na mrežu 5G zahtijevati novu generaciju uređaja koji podržavaju 5G, te stoga NAGLAŠAVA potrebu za ambicioznim djelovanjem za prikupljanje i recikliranje dotrajalih ili zastarjelih uređaja;
28. POZIVA Komisiju na suradnju s relevantnim dionicima kako bi se zajednički razvila rješenja kojima će se bolje uzeti u obzir učinkovitost resursa, materijala i energije te kriteriji za mogućnost recikliranja, ponovne uporabe i popravka na kraju životnog vijeka tijekom brzih inovacijskih ciklusa u visokotehnološkim kategorijama proizvoda; u tom pogledu POZIVA Komisiju da razvije instrumente i poticaje u okviru inicijative za kružni pristup elektroničkim uređajima kako bi se uključila dinamika proaktivnih aktera na tržištu i da do kraja 2021. predstavi akcijski plan o tome kako znatno smanjiti količinu odbačenih proizvoda IKT-a do 2025.;

29. PRIZNAJE da je brzo uvođenje fiksnih gigabitnih mreža te brzo i učinkovito uvođenje tehnologije 5G i budućih generacija celularnih širokopojsnih mreža i infrastrukture ključno za dugoročnu konkurentnost europskog gospodarstva i provedbu usluga za povećanje održivosti; POTIČE države članice da razviju najbolje prakse za poticanje uvođenja novih elektroničkih komunikacijskih mreža, a posebno mreža vrlo velikog kapaciteta, sa smanjenim otiskom na okoliš u skladu s Preporukom Komisije (EU) 2020/1307 od 18. rujna 2020., te da pritom zajamče javno zdravlje bez usporavanja uvođenja mreže;
30. NAGLAŠAVA važnost jačanja potražnje za ekološki prihvatljivim proizvodima, uslugama i rješenjima IKT-a u javnoj nabavi uzimajući u obzir okolišne aspekte pri razmatranju tržišnih uvjeta jer će to pomoći širenju održivih digitalnih rješenja te POTIČE države članice da u potpunosti iskoriste zelenu javnu nabavu kako bi potaknule potražnju za svim vrstama proizvoda i usluga IKT-a na temelju najboljih praksi;

Primjena umjetne inteligencije u unapređenju zaštite okoliša

31. PRIZNAJE da primjena umjetne inteligencije može znatno doprinijeti postizanju ciljeva europskog zelenog plana i pomoći u uspostavljanju ravnoteže između interesa u području okoliša i klime i potrebe za jačanjem konkurentnosti; PODRŽAVA stajalište Komisije da bi se europski zakonodavni okvir o umjetnoj inteligenciji trebao temeljiti na pristupu koji se temelji na mogućnostima i rizicima; NAPOMINJE da su potrebne daljnje rasprave o takvom pristupu; NAGLAŠAVA da bi zaštita okoliša i klime također trebala biti prepoznata kao važna pitanja kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal europskog pristupa izvrsnosti i povjerenju u umjetnu inteligenciju za djelovanje u području klime i zaštite okoliša, pri čemu se treba usredotočiti i na moguće izravne i neizravne negativne učinke umjetne inteligencije na okoliš te istraživanje mjera za smanjenje tih učinaka; POTIČE države članice na razmjeni iskustva i stečenih znanja u kontekstu razvoja i primjene umjetne inteligencije u tom području te POZIVA Komisiju da iznese prijedloge kako se takva razmjena može olakšati;

32. POTIČE Komisiju da u ažuriranom koordiniranom planu naglasi visoku razinu socijalne i ekološke dobrobiti kao važnog načela umjetne inteligencije, kako je predloženo u Bijeloj knjizi o umjetnoj inteligenciji; NAGLAŠAVA da bi pri razvoju umjetne inteligencije trebalo što je ranije moguće uzeti u obzir rješavanje socijalnih i ekoloških izazova („održivost po konceptu”), na primjer razmatranjem primjene kombiniranih pristupa na temelju podataka i modela koji se manje oslanjaju na velike količine podataka;
33. ISTIČE da će za prikupljanje relevantnih podataka koji se odnose na strojeve i proizvode tijekom njihovog cijelog životnog ciklusa biti potrebno sve više uređaja povezanih na internet stvari kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal umjetne inteligencije; PRIZNAJE da takvi uređaji, posebno oni s kapacitetom računalstva na rubu mreže, imaju potencijal za smanjenje latencije, poboljšanje širine pojasa i ostvarivanje ušteda energije olakšavanjem prijenosa podataka; POZIVA Komisiju da dodatno ispita učinke rasta uređaja za internet stvari i prelaska na računalstvo na rubu mreže, istodobno osiguravajući da se kriterijima za ekološki dizajn takvih uređaja štite visoki standardi u pogledu trajnosti te učinkovitosti resursa, materijala i energije;

Jačanje potpore za istraživanja i inovacije

34. NAGLAŠAVA da bi se istraživačkom politikom EU-a i potporom za inovacije u okviru pristupa odgovornog istraživanja i inovacija trebalo doprinijeti provedbi ciljeva održivog razvoja; U tom kontekstu NAGLAŠAVA da novi okvirni program EU-a za istraživanja Obzor Europa treba doprinijeti oblikovanju digitalne i održive tranzicije, jačajući tako preobrazbu i transformacijska istraživanja;
35. NAGLAŠAVA da je jačanje istraživanja i inovacija ključno kako bi se podržao razvoj održivo osmišljenih informacijskih i komunikacijskih tehnologija, kao i upotreba i uključivanje digitalnih rješenja kojima se promiče održivost; ISTIČE potrebu da se u okviru programa Digitalna Europa i programa CEF2 u digitalnom sektoru podupiru inovacije i uvođenje digitalnih tehnologija, infrastruktura i usluga radi potpore ciljevima europskog zelenog plana;

36. POZIVA na uključivanje međudjelovanja održivosti i digitalizacije u tekući razvoj europskog istraživačkog prostora kako bi se analizirale buduće istraživačke potrebe i razvila strateška rješenja pojačanom razmjenom među relevantnim dionicima u znanstvenoj zajednici i izvan nje; POTIČE Komisiju da dodatno razvije Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) u kooperativnu zajednicu znanja i inovacija u području znanosti, industrije i društva;
37. NAGLAŠAVA potrebu za boljom suradnjom i razmjenom najboljih praksi u pogledu digitalnih rješenja za okoliš među državama članicama EU-a promicanjem digitalnih „ekosustava” diljem EU-a u skladu s prioritetnim područjima navedenima u programu Digitalna Europa; NAGLAŠAVA potrebu za ispitnim poligonima i eksperimentalnim prostorima za poticanje inovacija u području okoliša; POZIVA Komisiju i države članice da uspostave prekogranične pilot-projekte za uvođenje razvojnih digitalnih tehnologija za potporu kružnom gospodarstvu, ciljevima održivosti i učinkovitosti u poljoprivredi, mobilnosti, građevinarstvu, proizvodnji, energetici i drugim sektorima.
-